

Stuurgroep GD Aquathermie 19 november 2019

Aanwezig:

Mark van der Werf (wnd. voorzitter), Ans van den Bosch (EZK), Frenk van der Vliet (NWB), Hans Vissers (Deltares), Hans de Groene (VEWIN), André Jurjus (Netbeheer Nederland), Gerwin Venema (Fryslan), Erik Kraaij (NAT), Carla Kranenburg (NAT), Reinier Romijn (UvW), Henk Looijen (NAT), Rishma Chedi (NAT), Cees de Wit (Trainee NAT/Netbeheer) en Arné Boswinkel (RVO, secretaris).

1. Opening

Welkom door de voorzitter. Het is voor het eerst dat de stuurgroep aquathermie, in deze samenstelling, bij elkaar is. Daarom volgt een korte voorstelronde.

Het verslag van het constituerend beraad van 9 juli 2019 wordt ongewijzigd vastgesteld.
De actielijst wordt nagelopen, alle acties zijn uitgevoerd.

2. Voorzitterschap Stuurgroep Aquathermie

Vanwege het vertrek van de heer Vermuë neemt de heer Van der Werf, MT-lid bij de UvW, het voorzitterschap tijdelijk waar. Er zijn geen opmerkingen hierover vanuit de aanwezigen.

3. Netbeheer Nederland als nieuw stuurgroep lid

De voorzitter geeft een korte toelichting op de achtergrond van dit voorstel. De heer Jurjus hecht eraan dat hij zijn rol niet enkel vanuit de netbeheerders ziet, maar dat het energiesysteem perspectief vertegenwoordigd moet zijn in de stuurgroep. Juist vanwege dit brede systeem perspectief en het gelijke speelveld geeft mevrouw Van den Bosch aan het wenselijk te vinden om te bezien welke rol de warmtebedrijven (die nu nog geen partij zijn van de Green Deal) kunnen spelen in de stuurgroep.

De stuurgroep stelt de toetreding van Netbeheer Nederland tot deze stuurgroep aquathermie vast.

4. Jaarplan 2020

Door het netwerkbureau wordt kort het proces van totstandkoming van het jaarplan toegelicht. Het nu voorliggende plan betreft een concept dat in de stuurgroep van maart ter besluitvorming wordt aangeboden. De opmerkingen en suggesties die vanuit de stuurgroep gedaan zijn, worden hierin meegenomen. Vanuit de stuurgroep zijn de volgende opmerkingen en suggesties gedaan.

In algemene zin worden er veel complimenten gegeven aan het netwerkbureau voor het plan dat er ligt. Dat is zelfs meer dan sommige stuurgroep leden hadden verwacht gezien de betrekkelijk korte tijd dat het netwerkbureau bezig is.

De overige opmerkingen hebben betrekking op de volgende thema's:

- *Sturing en stuurinformatie*

Er is t.o.v. het jaarplan 2019 al een flinke slag gemaakt op de doorvertaling naar concrete activiteiten. Om aan het einde van het jaar te kunnen bezien hoe succesvol het netwerk is geweest, is een verdere concretiseringsslag wenselijk. Dit maakt het ook mogelijk om de stuurgroep in positie te brengen en haar in staat te stellen te monitoren, knelpunten te agenderen/bespreken en te sturen op voortgang.

- *Rapportage*

Het streven van het netwerkbureau om één rapportage te maken waarmee zowel aan de informatiebehoefte van EZK als die van de stuurgroep wordt voldaan, wordt onderstreept. Het jaarplan 2020 vormt de basis voor deze rapportages, waarbij gevraagd wordt om de lijn c.q. opzet van het jaarplan als uitgangspunt te nemen. Een aantal maal wordt de

suggestie gedaan te werken met signaalkleuren of stoplichten zodat er snel inzicht is in de voortgang van het programma. Ook wordt benadrukt dat het netwerkbureau haar inzet vooral moet plegen op de activiteiten uit het jaarplan en dat de rapportagedruk niet te groot moet worden. Dit kan enerzijds door de voorgestelde combinatie/integratie van rapportages en anderzijds door het detailniveau niet te hoog te laten zijn.

- *Relatie met Warming Up*

De relatie met Warming Up behoeft nog verdere uitwerking in het jaarplan. Dat heeft enerzijds te maken met de fase waarin de aanvraag van warming up zich nu bevindt, maar anderzijds kan NAT een belangrijke rol spelen op het gebied van kennisdisseminatie. Deze opmerkingen worden in het jaarplan verwerkt.

- *Samenwerking met andere partijen*

Er zijn inmiddels veel programma's op het gebied van klimaat en de energietransitie. Het is heel belangrijk dat er verbindingen gelegd worden tussen al deze programma's en initiatieven. In het jaarplan is dit ook helder omschreven. Mevr. Van den Bosch merkt hierbij op dat al deze programma's ook hun eigen sturing kennen, met deels dezelfde en deels andere mensen in bijvoorbeeld stuurgroepen. Het is belangrijk dat ook op dat (sturende) niveau nadrukkelijk de verbinding gelegd wordt, zodat er, op inhoud, vanuit eenzelfde gedachte gestuurd wordt. Zo versterk je elkaar juist, in plaats van dat er verwarring gaat ontstaan. Bij EZK komt veel samen en daarom biedt mevrouw Van den Bosch aan om de volgende stuurgroepbijeenkomst inzicht te geven in de verschillende initiatieven en programma's, hoe de sturing daarvan nu is en hoe deze sturing zo effectief en verbindend mogelijk ingevuld kan worden (actie mevrouw Van den Bosch).

Op het gebied van samenwerking met andere partijen wordt aandacht gevraagd voor het activeren van het netwerk.

Aanvullend op bovenstaande opmerkingen van algemene(re) aard, merkt de heer Venema op dat de provincie niet als sponsor aangemerkt moet worden. In het jaarplan wordt deze term aangepast naar ambassadeur. De heer Romijn heeft ook nog een aantal specifieke opmerkingen die hij apart aan het netwerkbureau mee zal geven.

De heer Kraaij neemt de complimenten graag in ontvangst. Er is de afgelopen periode al veel in de steigers gezet en het is mooi dat dat nu ook zichtbaar begint te worden. De ambitie uit de Green Deal heeft het netwerkbureau voor 2020 vertaald naar activiteiten. Daar gaan zij nog stuulementen aan toevoegen.

De financiële bijdrage die ontvangen is van de partijen in de Green Deal, is voor drie jaar. Dit totaalbedrag is door het netwerkbureau vertaald naar jaarschijven. De rol die het netwerkbureau heeft gekozen met de bijbehorende taken en activiteiten, kan voor dat bedrag ingevuld worden. Er is echter geen (financiële) ruimte voor aanvullende ideeën.

De website is sinds kort in de lucht en die is tevens gelieerd aan de andere klimaatwebsites. Zo faciliteren we een makkelijke ontsluiting en leggen we de verbinding met deze andere klimaatprogramma's, zodat ook daar een netwerk gaat ontstaan.

5. Onderzoeksagenda Aquathermie

De heer Looijen presenteert kort de wijze van totstandkoming, opzet en inhoud van het onderzoeksprogramma en vraagt de aanwezigen om input te geven. Vanuit de stuurgroep worden complimenten gemaakt, de agenda omvat een breed spectrum aan onderwerpen die herkend worden door de aanwezigen. Aansluitend daarop komen de volgende vragen en opmerkingen aan de orde:

- *Urgentie*

Gevraagd wordt hoe de urgentie tot stand is gekomen. De heer Looijen geeft aan dat alle partijen om input is gevraagd en dat de urgentie op basis van expert judgement tot stand is gekomen. Deze is echter nadrukkelijk niet in beton gegoten, en kan periodiek heroverwogen worden.

Het heeft de voorkeur om een aantal vraagstukken uit te diepen en de kennis daaruit goed te delen, in plaats van veel onderwerpen agenderen en oppervlakkig te behandelen.

- *Drinkwater*
De heer De Groene geeft aan dat de drinkwatersector ook als belanghebbende bij 6.2 moet worden opgenomen. Hij doet tevens de suggestie om verbindingen te leggen met de kennisimpuls waterkwaliteit i.r.t. grondwater. Ten slotte vraagt de heer De Groene of het vraagstuk van de optimale temperatuur van het afleveren van drinkwater i.r.t. duurzaamheid meegenomen is in de onderzoeksagenda (actie Netwerkbureau).
- *Warming Up*
Mocht Warming Up toch (deels) niet door gaan, moet opnieuw het gesprek gevoerd worden over waar welke vraagstukken meegenomen worden. De partijen in Warming Up hebben echter sowieso geld gereserveerd voor Warming Up, en het streven van een aantal van deze partijen is dat deze gelden sowieso beschikbaar blijven voor onderzoek en kennisontwikkeling. Het advies wordt gedaan om niet enkel naar Warming Up te kijken, maar ook te bezien of delen van de agenda in andere programma's ondergebracht kunnen worden.
De heer Vissers geeft aan dat er in 2020 of in 2021 waarschijnlijk weer een nieuwe MMIP-uitvraag plaats zal vinden. Vanuit het netwerk kan dit als een kans worden gezien om mee te schrijven aan de voorwaarden voor een dergelijk programma.
- *Integraliteit in de warmteketen*
Er wordt aandacht gevraagd voor het systeemdenken en het cumulatie-effect van het hele systeem. Warmte kun je maar één keer onttrekken en daarom dient er integraal naar de warmteketen gekeken te worden.
- *Praktijkervaringen*
Nieuwe technieken worden vaak gemaakt of gebroken in de praktijk. Niet alle uitingen in de media zijn volledig gebaseerd op feiten, maar bepalen wel het beeld bij het grotere publiek. Hoe hiermee om te gaan, is een lastig vraagstuk. Men wil niet te voorzichtig zijn, maar tegelijkertijd ook niet te pretentius. Binnen het communicatiespoor van het netwerkbureau is hier aandacht voor. Voorgesteld wordt om voor de volgende stuurgroepbijeenkomst het communicatieplan te agenderen (actie netwerkbureau).
- *Kennisdeling*
Er wordt aandacht gevraagd voor de wijze waarop de vergaarde kennis gedeeld wordt. Communicatie speelt daarbij een zeer belangrijke rol, maar bijvoorbeeld ook de community of practice. Via verschillende instrumenten en kanalen zal de kennis verspreid moeten worden. Hierbij wordt niet alleen aandacht gevraagd voor degenen die al behoorlijk geïnteresseerd zijn in aquathermie, maar juist ook voor degenen die nu slechts matig geïnteresseerd zijn. Inzetten daarop betekent ook weer uitbreiding van het netwerk.
- *Trekkers kennis- en onderzoeksagenda*
In de kennis- en onderzoeksagenda zijn trekkers voor de verschillende vraagstukken benoemd. Nog niet voor alle vraagstukken is een trekker geïdentificeerd. Dhr Looijen vraagt de stuurgroepleden na te denken of er vraagstukken zijn die zij op willen pakken en of ze suggesties hebben welke andere partijen hierbij een rol kunnen spelen (actie stuurgroepleden).

Naar aanleiding van de bespreking, wordt de kennis- en onderzoeksagenda op onderdelen nog aangepast en aangevuld. Daarna wordt deze, nadrukkelijk als concept, op de website van NAT gepubliceerd, zodat het hele netwerk er al kennis van kan nemen. In maart wordt de kennis- en onderzoeksagenda ter besluitvorming aan de stuurgroep aangeboden.

6. Voortgangsrapportage

Er is een verplichting vanuit de subsidieverstrekker EZK om twee maal per jaar een verantwoordingsrapportage te verstrekken. De voorliggende rapportage is positief ontvangen door EZK en het voorstel wordt gedaan om in de toekomst één rapportage te maken die zowel voldoet aan de informatiebehoefte van EZK als van de rest van de partijen in de Green Deal. Dit onderwerp is bij het agendapunt jaarplan ook al aan de orde geweest en de stuurgroep ziet graag een dergelijke integrale rapportage. Daarbij wordt wel nog aandacht gevraagd voor de sturingsvragen.

7. Bestuurlijke Bijeenkomst Samen Werken aan Aquathermie

De voorzitter licht het doel en de opzet van de bijeenkomst kort toe. De datum is bekend en de dag zal worden georganiseerd samen met en bij de gemeente Utrecht. Het programma staat nog niet helemaal vast, het kan zijn dat er aan – een aantal – stuurgroepleden wordt gevraagd om een inhoudelijke bijdrage, bijvoorbeeld het houden van een pitch.

8. Nieuwe partners Aquathermie

De afgelopen periode hebben zich drie nieuwe partners aangesloten bij de Green Deal. Dit zijn de Gemeente Molenlanden, Nelen en Schuurman en MEFA Energy Systems.

De voorzitter vraagt de aanwezigen of er nog suggestie zijn voor andere partners, de volgende voorstellen voor eventuele nieuwe partners komen uit de vergadering:

Warmtebedrijven, dit kunnen afzonderlijke warmtebedrijven zijn die als partner toetreden maar er is in het voortraject contact geweest met de Stichting Warmtenetwerk (koepel). Deze hebben wel interesse om toe te treden als partij maar de bijdrage was indertijd een probleem. De stuurgroepleden geven aan dat bezien kan worden of hier op een andere manier invulling aan gegeven kan worden.

Ook voor woningcorporaties en individuele gemeenten geldt dat we hen graag als onderdeel van het netwerk verwelkomen. Het netwerkbureau gaat de komende periode bezien welke acties hierop gezet kunnen worden (actie netwerkbureau).

9. Toetreding nieuwe partijen

Het voorstel/de procedure hoe hier mee om te gaan komt 17 maart op de agenda op de eerstvolgende stuurgroepvergadering.

10. Profilering NAT

De nieuwe website van het NAT, www.aquathermie.nl, is sinds kort beschikbaar. Deze heeft dezelfde opzet/layout als de websites van de RES en ECW. Aan de stuurgroepleden wordt gevraagd om op de website van de eigen organisatie een nieuwsbericht met link naar de website van het NAT te plaatsen. Ook wordt aangegeven dat het voor de profilering van het netwerk wenselijk is dat partijen bij aquathermiegerelateerde onderzoeken of rapporten NAT benoemen. Hiertoe wordt aan het netwerk het logo van NAT en een aantal voorbeeldzinnen ter beschikking gesteld, die gebruikt kunnen worden op omslagen of in het voorwoord van een publicatie (achter netwerkbureau).

11. Trainee netwerkbureau NAT en netbeheer

Het netwerkbureau NAT en Netbeheer Nederland hebben samen een trainee, Cees de Wit, aangetrokken voor de duur van één jaar. Cees stelt zich zelf kort voor.

12. Vergaderschema stuurgroep 2020

Er worden drie vergaderingen voorgesteld volgend jaar. De vergadering stemt in met het voorstel, er wordt alleen besloten om de aanvangstijd te wijzingen naar 10.30 uur met als eindtijd 12.30 uur.

13. Rondvraag

Er wordt geen gebruik gemaakt van de rondvraag en de voorzitter sluit de vergadering.

Actie- en besluitenlijst

Actielijst		
Nr./Datum	Actie	Actiehouder
19-11-2019	Aanpassen jaarplan, zie verslag	Netwerkbureau
19-11-2019	Aanpassen onderzoeksagenda, zie verslag	Netwerkbureau
19-11-2019	Vorbereiden korte presentie m.b.t. ontwikkelingen/samenwerkingsverbanden voor stuurgroep 17 maart	Ans van den Bosch (EZK)
19-11-2019	Rondsturen rapport/voorstel m.b.t. grondwaterisico's aan stuurgroep	Hans de Groene (VEWIN)
19-11-2019	Netwerkanalyse maken en rondsturen voor stuurgroep 17 maart	Netwerkbureau
19-11-2019	Voorstel/procedure maken voor nieuwe partijen	Netwerkbureau
19-11-2019	Website NAT onder de aandacht brengen van de eigen achterban	Allen

Besluitenlijst		
Datum	Besluit	Opmerkingen
09-07-2019	Jaarplan 2019 wordt, met enkele wijzigingen, vastgesteld	
09-07-2019	Stuurgroep en netwerkgroep wordt vastgesteld	
09-07-2019	Leden van de stuurgroep worden zoals voorgesteld bekrachtigd: UvW (voorzitter) NWB Deltares Provincie Fryslan Vewin Bedrijfsleven/ Netbeheer Nederland)	
19-11-2019	Netbeheer Nederland gaat deelnemen aan stuurgroep GD Aquathermie	
19-11-2019	Vergaderschema 2020 is vastgesteld, aanvangstijd steeds 10.30, locatie UvW	
19-11-2019	De onderzoeksagenda kan na het doen van de afgesproken aanpassingen als concept op de NAT-website worden geplaatst, vaststelling in maart.	